АМОРТИЗАЦИОННА ПОЛИТИКА НА РЦПППО – КЮСТЕНДИЛ

считано от 01.01.2026 година

Амортизационната политика на РЦПППО-Кюстендил включва принципи, бази, методи, правила и процедури за отразяване на намалението на отчетните стойности на амортизируемите нефинансови дълготрайни активи през определен отчетен период.

Утвърждаването на Амортизационната политика в РЦПППО-Кюстендил има за цел да подобри качеството на отчетността и статистиката на публичните финанси, което ще позволи обхващането на съществени разходи, каквито са разходите за амортизации, има за цел да се регламентира, като регулярен отчетен процес изискването за начисляване па амортизация.

РЦПППО-Кюстендил начислява амортизации на нефинансовите дълготрайни активи като регулярен отчетен процес, в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, Националния сметкоплан и НСС. Начисляването на амортизации е насочено най – вече към отразяването по синтетичен начин на потока на потреблението на икономическите изгоди и потенциал на нефинансовите дълготрайни активи за периода от придобиването до тяхното отписване. Или амортизацията е паричен израз на изхабяването. Амортизацията е онази част от стойността на амортизируемия актив, която се отчита като разход при срока на практическото му използване. Начисляването на амортизацията има непрекъснат и задължителен характер. Начислява се от месеца, следващ месеца на придобиването на дълготрайния актив или въвеждането му в експлоатация.

Дълготрайните нефинансови активи (материални и нематериални) са активите, които се намират във владение и разпореждане на РЦППО-Кюстендил за по-продължителен период от време и участват многократно в производствения процес.

В процеса на използване те постепенно се изхабяват физически и морално.

1. Физическо изхабяване намаляване на техническата годност на актива и способността да се черпи изгода от него, в зависимост от годините на използване, от условията на работа и начина поддържане.

2. Морално изхабяване - активът не съответства на съвременните технически изисквания и технологии, на постиженията на научно техническия прогрес, не се търси и предлага на пазара, в резултат на което от него не може да се черпи икономическа изгода.

И моралното и физическото изхабяване оказват влияние върху потребителните свойства и полезност на актива. В процеса на използване постепенно се намалява стойността му и той се амортизира.

3. Амортизация - процесът на пренасяне на стойността на активите в стойността на произведения продукт. Систематично се разпределя стойността на амортизируемия актив, съобразно предполагаемия срок на годност (използване) при отразяване на процеса на икономическата изгода и потенциал на актива.

4. Амортизируем актив - Нефинансов дълготраен материален нематериален актив, който подлежи на амортизация:

а. очаква се да бъде използван повече от един отчетен период; 6. има ограничен срок на годност;

в. използва се за целите на организацията.

5. Срок на годност - периодът, през който се предполага, че амортизируемият актив ще бъде използван или други измерими икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от използването му.

6. Разход на амортизация - разходът признат за отчетния период, получен в резултат на разпределение на амортизируемата стойност на даден актив през предполагаемия му срок на годност.

7. Амортизируема стойност - стойността на амортизируемия актив, която подлежи на амортизация през предполагаемия му срок на годност. Представлява разлика между отчетната стойност на актива и неговата остатъчна стойност.

8. Амортизационна норма - частта от амортизируемата стойност, определена като съотношение с други показатели, свързани с актива, по един от следните начини:

а. в процент - съотношението между амортизируемата стойност приета за 100 единици и срока на годност на актива в години;

б. като коефициент - съотношението между амортизационната квота и амортизируемата стойност;

в. като коефициент на база очаквана производителност съотношението между амортизируемата стойност и производителността на активите, изразена чрез стойността на определено количество продукция, услуги или други измерими икономически изгоди и потенциал, които се очаква да бъдат получени/реализирани от използването на актива.

9. Амортизационна квота - частта от амортизируемата стойност, която се разпределя между отделните отчетни периоди.

10. Отчетна стойност - стойността по която се води активът в РЦППО-Кюстендил. Тя може да бъде историческа цена на придобиване при счетоводното завеждане на актива или преоценената стойност на актива, когато е извършена оценка след първоначалното му счетоводно завеждане.

11. Остатъчна стойност предполагаемата стойност, която организацията очаква да получи от амортизируемия актив при изтичането на срока на годност след изваждането му от употреба.

12. Акумулирана амортизация сборът от амортизациите през отчетните периоди от началото на срока на годност на амортизируемия актив до момента, включително корекциите.

13. Балансова стойност - стойността, по която активът се отразява в счетоводния баланс. Тя представлява разлика между отчетната стойност на актива и начислената до момента амортизация. Тя не може да бъде по-ниска от остатъчната му стойност.

14. Метод на амортизация - начинът, по който се определя (и разпределя) амортизацията през отделните отчетни периоди в рамките на срока на годност на амортизируемия актив.

В Сметкоплана на бюджетните организации (СБО) са предвидени два типа сметки за отразяването на двете страни на процеса на амортизацията:

- сметки за отчитане на (разходни) потоци — сметки от подгрупа 603 „Разходи за амортизации“ от СБО за начислените разходи за амортизация за съответния период;

- сметки за отчитане на наличности (коректив на отчетната стойност на съответните активи) — сметки от група 24 „Амортизация на дълготрайни активи“ на СБО за акумулираната амортизация към определена дата.

Структурата от сметки от група 24 „Амортизация на дълготрайни активи“ съответства еднозначно на балансовите позиции за съответните нефинансови дълготрайни активи, което позволява данните от съответната сметка от група 24 „Амортизация на дълготрайни активи“ да бъдат автоматично отнесени в баланса като коректив (намаление на отчетната стойност) за съответната балансова позиция, без да е необходимо допълнителна идентификация на аналитично ниво.

Аналогично, тъй като в отчета за приходите и разходите е предвидена само една позиция за разходите за амортизации, по нея ще се отнесат салдата на всички сметки от подгрупа 603 „Разходи за амортизации“ (преди приключвателните операции).

Сметките от подгрупа 603 „Разходи за амортизации“ са с режим на приключване като всички останали сметки от раздел 6 - те се приключват в края на годината (след изготвяне на подлежащата на представяне в МФ оборотна ведомост) със сметка 1201 Изменение на нетните активи за периода.

Амортизируеми нефинансови дълготрайни активи

1. РЦППО-Кюстендил на амортизация (на начисляване на амортизационни отчисления) подлежат всички нефинансови дълготрайни материални нематериални активи с изключение на:

а. земи върху които са изградени дистанционно управляемите станции

6. активи с историческа и художествена стойност (картини);

в. активи в процес на придобиване;

г. придобити и временно съхранявани нефинансови дълготрайни активи, които подлежат на предоставяне на други бюджетни организации;

д. нефинансови дълготрайни активи, които са в процес на реализация; •

е. трайно неупотребявани нефинансови дълготрайни активи (за срок от над една година) след изрична идентификация и изготвяне на реалистична обосновка за това;

ж. напълно амортизираните (до остатъчната стойност) активи, доколкото балансовата стойност не е увеличена чрез преоценка на актива, или не е ревизирана в посока намаление оценката за остатъчната стойност на актива;

3. други нефинансови активи, определени със стандартите и/или указанията по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

2. Стойностен праг за признаване на нефинасови дълготрайни активи. В счетоводната политика на РЦППО-Кюстендил е определен стойностен праг от 1 200 евро без ДДС за признаване на дълготрайните

материални активи; По отношение на компютърната техника, когато стойността на цялата компютърна конфигурация надвишава минималния праг на същественост от 1 000 евро без ДДС, съществените елементи (компютър монитор) се завеждат като ДМА независимо, че тяхната индивидуална стойност може да е под минималния праг; Програмните продукти се признават балансово като НМДА, независимо от стойността, на която се придобиват. Специализираният софтуер за радиомониторинг се използва само за управление на съответната измервателна апаратура (хардуер). Той не е приложим за самостоятелно използване. 3. Определяне срока на годност на амортизируемите активи. Срокът на годност на амортизируемите активи в РЦПППО-Кюстендил е определен в съответствие с указанията на СС 4 Отчитане на амортизациите т. 3, освен в случаите, когато с указания на Министерство на финансите (МФ) са определени минимални или максимални срокове за определени активи. Той е съобразен с:

а. гаранционния срок;

б. степента на използване на възможностите (натоварването) на актива;

в. условията, при които ще се ползва активът

г. обвързаността на употребата на актива с други активи в комисията;

д. експертни мнения; 3 групи: години;

е. натрупания опит в комисията в ползването на подобен вид активи;

Определен срок на годност на нефинансовите активи по сметки

Годишните данъчни амортизационни норми, предполагаемият срок на годност и остатъчната стойност по групи активи, са:

Група активи придобити след 01.01.2026 г.	Полезен срок на годност	Стойностен праг	Амортиза-ционна норма	Остатъчна стойност
2031 Административни сгради	50 години	от 1 200,00 евро	2%	15%
2039 Други сгради	50 години	от 1 200,00 евро	2%	15%
2041 Компютри и хардуерно оборудване	4 години	от 1 200 евро до 2 000 евро	25%	0%
2041 Компютри и хардуерно оборудване	5 години	над 2 000 евро	20%	0%
2049 Други машини, съоръжения, оборудване	2 години	от 1 200 евро до 2 000 евро	50%	6%
2049 Други машини, съоръжения, оборудване	4 години	над 2 000 евро	25%	6%
2051 / 2059 Леки автомобили/ Други транспортни средства	2 години	от 1 200 евро до 2 000 евро	50%	6%
2051 / 2059 Леки автомобили/ Други транспортни средства	10 години	над 2 000 евро	10%	10%
2060/ 2099 Стопански инвентар / Други дълготрайни материални активи	2 години	от 1 200 евро до 2 000 евро	50%	0%
2060/ 2099 Стопански инвентар / Други дълготрайни материални активи	8 години	над 2 000 евро	12.50%	0%
2101 Програмни продукти и лицензи за програмни продукти	4 години	всички	25%	0%

В съответствие с т.90 от ДДС-11/2025 г., считано от 01.01.2026 г. на основание т.32 от указание на МФ ддс-05/2016 г., размерът на първоначалната отчетна стойност за целите на т.30 от ДДС-5/2016 г. става до 1 200 евро с ДДС включително на компютърните конфигурации и други подобни взаимосвързани активи, когато стойността на цялата конфигурация надвишава минималния праг на същественост.

Съгласно дадените указания в т. 30-35 от ДДС № 05 от 30.09.2016 г. на Министерството на финансите и т.87 от ДДС-11/2025, министерството като първостепенен разпоредител с бюджет при утвърден в счетоводната политика, считано от 01.01.2026 г. стойностен праг на същественост на дълготрайните активи над 1 200 евро с ДДС, приема амортизируемите активи с първоначална отчетна стойност от стойностния праг до 2 000 евро включително, с ДДС да се амортизират за две години. Очакваният реален срок на годност на тези активи може да е по-голям.

За активите, за които се определя 2-годишен срок на амортизиране на основание дадените указания от Министерството на финансите в т. 30 от ДДС № 05 от 30.09.2016 г., министерството не определя остатъчна стойност.

Изключение могат да правят придобит втора употреба (използвани) активът (с изключение на сгради и нематериални дълготрайни активи), РЦППО следва да отчете вече изтеклия период на използване и да определи остатъчния полезен срок на актива.

В тези случаи определянето на полезния срок и остатъчната стойност се извършва въз основа на професионална преценка, като се вземат предвид техническото състояние на актива, степента на износване, очакваната интензивност на използване и други релевантни фактори.

Направените преценки се документират чрез изготвяне на индивидуален протокол за съответния актив, съставен от назначена със заповед комисия. В протокола се отразяват най-малко:

- описание и идентификация на актива;
- установено техническо състояние;
- оценка на оставащия полезен срок;
- определена остатъчна стойност (ако е приложимо);
- мотиви за направените преценки.

Определяне на остатъчната стойност на амортизируемите активи.

1. Остатъчната стойност на активите в РЦППО-Кюстендил е предполагаемата остатъчна стойност, която се очаква да се получи от амортизируем актив при изтичането на срока му на годност след извеждането му от употреба и се определя съгласно указанията на т. 4.1. и 4.2. от СС 4, като се имат предвид очакваните разходи по изваждането им от употреба като:

а. разходи свързани с бракуването, които се коригират със получената сума при предаването им за вторични суровини;

б. разходи свързани с продажбата на активите транспортни разходи, товаро-разтоварни разходи;

в. разходи свързани с възобновяване на средата, върху която активите оказват влияние.

Определената степен на значимост РЦППО-Кюстендил за остатъчната стойност е над 5% от отчетната стойност на актива. Когато е определена по-ниска или равна остатъчна стойност на посочената, то тя се пренебрегва. Остатъчната стойност се определя индивидуално за всеки един актив.

По отношение на определяне на предполагаемата остатъчна стойност, след извършено проучване се утвърждава следното:

- За стопанския инвентар: при бракуване на стопански инвентар, същият се бракува, чрез унищожаване, предвид което е утвърдена нулева предполагаема остатъчната стойност за тази група активи.
- За нематериалните активи: предвид това, че след изтичане на срока им те се отписват, е утвърдена нулева остатъчна стойност.
- За компютрите, хардуерното оборудване и машините и съоръженията: в резултат на експертния анализ и нормативните изисквания при бракуване на активи от тази група е утвърдена нулева предполагаема остатъчна стойност, предвид това, че тя би била под определената степен на значимост .

- За сградите- предвид тяхната значимост като държавна собственост се предлага предполагаемата остатъчна стойност за тази групи активи да е 15% от отчетната им стойност /стойността на придобиване/преоценена/обезценена/.
- За транспортните средства: при бракуване на транспортни средства /както леки автомобили, така и други транспортни средства/, след утвърждаване на брака, същите се предават на фирми изкупуващи вторични суровини се предлага предполагаемата остатъчна стойност за тази групи активи да е 6%
- За други машини, съоръжения, оборудване: при бракуването им, след утвърждаване, същите се предават на фирми изкупуващи вторични суровини се предлага предполагаемата остатъчна стойност за тази групи активи да е 6%

Метод на амортизация на нефинансовите дълготрайни активи

1. Изборът на метод на амортизация по принцип следва да отразява модела на потребление на икономическите изгоди и потенциал съдържащи се в амортизируемия актив. Предвид естеството на дейността на бюджетните организации за повечето амортизируеми активи, линейният метод на практика е найподходящия за амортизиране на съответния актив. При него се осигурява равномерно пренасяне и включване на стойността на ДМА и НДА в разходите за амортизация. В РЦППО-Кюстендил се прилага линейният метод на амортизация, при който сравнително точно може да бъде определен полезния срок на годност на нефинансовите дълготрайни активи. Методът се прилага за всички групи сходни амортизируеми активи и се прилага последователно през отделните отчетни периоди. При промяна в очакваният модел на икономическите ползи от използването на активите в РЦППО-Кюстендил, методът подлежи на промяна.

2. Годишната амортизационната квота при този метод се определя от произведението на амортизационната сума на активите и годишната

амортизационна норма, разделено на сто по следната формула: АК = (АС х АН)/100 Тя е постоянна величина през целия амортизационен срок и не подлежи на промяна.

Амортизационен план

1. Амортизационният план на нефинансовите активи на РЦППО-Кюстендил е разработен в съответствие с указанията на т. 8.1. - 8.3 от СС 4 в обобщен вид по групи еднородни амортизируеми активи с информация за всеки дълготраен актив, който подлежи на амортизация. Обобщеният амортизационен план се утвърждава от председателя на РЦППО-Кюстендил за всеки отчетен период.

2. Съдържание

а. номер по ред;

6. номер на група,

в. инвентарен номер на актива;

г. описание на ДА;

д. дата на придобиване;

е. дата на въвеждане в експлоатация;

ж. дата на извеждане от употреба;

3. година на промяна на метод или срок;

и. полезен срок на годност;

к. отчетна стойност;

л. остатъчна стойност;

м. амортизационна стойност;

н. годишна амортизационна норма;

о. годишна амортизационна квота - обща и по месеци;

п. промяна в оценката на ДА;

р. общо амортизации за годината;

с. балансова стойност към 31.12. на съответната година.

3. Ако даден актив включва отделни разграничими и заменяеми (подновяеми при основен ремонт или реконструкция) съществени (като

стойност) компоненти със срок на годност, различен от този на целия актив, се допуска разработването на отделен амортизационен план за съответния 6 компонент, доколкото амортизируемата стойност на целия актив може да се разпредели на разумна база между този компонент и останалата част на актива. Разпределението на годишната амортизационна квота се извършва по месеци в обобщения амортизационен план. На основата на амортизационния план се определя размерът амортизационните разходи. на Даден актив се отписва от амортизационния план при продажба, дарения, бракуване, липси, кражби, погиване на актива и др. Не е налице отписване на активи, когато се извеждат временно от употреба за ремонтиране, за подобрения, за консервиране и т.н.

Начисляване на амортизации на ДА.

1. Начисляването на амортизацията започва от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е придобит или въведен в употреба (моментът, в който актива е наличен, инсталиран и е въведен в експлоатация). За ново закупени нефинансови дълготрайни активи, предадени за употреба от склада на РЦППО-Кюстендил, начисляването на амортизацията започва да тече от следващия месец от предаването им на съответния потребител с приемопредавателен протокол изготвен от МОЛ.

2. Начисляването на амортизацията се преустановява от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е изведен от употреба, независмо от причините за това.

3. В системата на РЦППО-Кюстендил е възприет подход на месечно разпределение на годишната амортизационна квота, поради което стартирането (подновяването) и прекратяването на начисляването на амортизациите започва да тече от началото на месеца, следващ месеца, в който е възникнало основанието за стартиране (подновяване) или прекратяване начисляването на амортизациите.

4. От практически съображения за всички амортизируеми активи, придобити/въведени в употреба в РЦППО-Кюстендил през месец декември на отчетната година е възприет подход за начисляване на амортизации на тези активи от началото на следващата отчетна година.

Отчитане на амортизациите на ДА

1. Начислената амортизация се отчита като разход и като коректив за срока на използване на амортизируемия актив.

2. При извеждане на амортизируемия актив от употреба, акумулираната амортизация се отразява в намаление на отчетната стойност на актива.

3. Промени в отчитането на амортизациите се правят по изключение при следните случаи:

а. определяне на нов срок на годност - при промяна в параметрите, които са взети при определяне на първоначалния срок на годност;

б. определяне на нова остатъчна стойност при промяна в параметрите, които са взети при определяне на първоначалната остатъчна стойност;

в. изменения в отчетната стойност на амортизируемите активи;

г. определяне на нов метод за амортизация.

4. По инициатива на главния счетоводител веднъж на 4 (четири) години и при необходимост се преразглежда оценката на полезния срок на годност на активите и ако очакванията се различават значително от предишните оценки, полезният срок на годност се коригира, както и начислената амортизация за текущи и бъдещи периоди.

5. По инициатива на главния счетоводител веднъж на 4 (четири) години и при необходимост се преразглежда прилагания метод на амортизация и ако е настъпила значителна промяна в очакваните икономически изгоди от тези активи, методът се променя. Промяната на метода на амортизация се осчетоводява като промяна в приблизителните

счетоводни оценки, а амортизационните отчисления за текущия и бъдещите периоди се коригират. 6. Промените в амортизационната политика на РЦППО-Кюстендил се утвърждават от директора на РЦППО-Кюстендил.

Заключителни разпоредби

Настоящата амортизационна политика на РЦППО-Кюстендил е разработена в съответствие със Закона за счетоводство, Закона за публичните финанси, приложимите счетоводни стандарти, и указанията на Министерство на финансите за прилагането им в бюджетните организации, Счетоводната политика на МОН, Единната бюджетна класификация и Сметкоплана на бюджетните организации.

РЦППО-Кюстендил разработва обобщени планове на ниво счетоводни сметки съгласно указанията, дадени в т. 54 от ДДС № 05 от 30.09.2016 г.

Съгласно т.8.8. от ДДС 20/2004 г., доколкото не е определено друго от МФ, промяната в счетоводната и амортизационната политика не се прилага с обратна сила за минали години, не се преизчислява сравнителната информация за предходни периоди и не се изготвят проформа-отчети. При наличието на промени в счетоводната и амортизационната политика, които оказват съществен ефект върху данните за предходни години на ниво консолидирана отчетност в системата на първостепенния разпоредител и е налице практическа възможност този ефект да се измери с разумна точност, следва същият да бъде оповестен в приложението на годишния финансов отчет.

Амортизационната политика е неразделна част от счетоводната политика и СФУК на РЦППО-Кюстендил.